

3/12/2019

Δελτίο Τύπου
για την παρουσίαση της μελέτης
«Οικονομικό, Κοινωνικό και Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα της
Λειτουργίας των Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων:
Η Σημασία της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.»

Η σημασία των Οργανωμένων Υποδοχέων και συγκεκριμένα της [ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ](#) στην ανάπτυξη της βιομηχανίας και στην ταχύτερη μεγέθυνση της εγχώριας οικονομίας ήταν το αντικείμενο της μελέτης, που παρουσίασε σήμερα σε συνέντευξη τύπου το [Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών \(IOBE\)](#), με τίτλο: «**Οικονομικό, Κοινωνικό και Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα της Λειτουργίας των Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων: Η Σημασία της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.**». Η μελέτη, που πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε, αποτίμησε ποιοτικά πλεονεκτήματα και ποσοτικά χαρακτηριστικά των οργανωμένων υποδοχέων στην Ελλάδα.

Η μελέτη συνιστά μια πρώτη προσπάθεια να αναδειχθεί η σημασία της καλύτερης οργάνωσης των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, όπως και των όρων υπό τους οποίους οι υφιστάμενοι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) μπορούν να είναι πιο αποδοτικοί.

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Νίκος Παπαθανάσης στην παρέμβασή του αναφέρθηκε στον πρόσφατο νόμο 4635 «Επενδύω στην Ελλάδα» και στις βελτιώσεις που έφερε συνολικά στο επιχειρηματικό περιβάλλον και ειδικά στο πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων. «Εργαζόμαστε, τόσο στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων όσο και συνολικά στην κυβέρνηση, ώστε να δημιουργήσουμε μια φιλοεπενδυτική χώρα με σεβασμό στην επιχειρηματικότητα, το περιβάλλον και τα κοινωνικά κεκτημένα. Η Ελλάδα στέλνει μήνυμα στην παγκόσμια επενδυτική κοινότητα, ότι διευκολύνει και αναζητά επενδύσεις, ενώ θα είναι η αναπτυξιακή έκπληξη της Ευρώπης. Στηρίζουμε τη βιομηχανία καθότι αποτελεί τον πλέον σίγουρο πυλώνα δημιουργίας περισσότερων και καλύτερα αμειβόμενων θέσεων εργασίας», τόνισε.

Ο κ. Νίκος Βέττας, Γενικός Διευθυντής IOBE και καθηγητής ΟΠΑ, ανέλυσε τη σημασία της βιομηχανίας για την ελληνική οικονομία. Παρά τις ισχυρές θετικές επιδράσεις της στην ευρύτερη

οικονομική δραστηριότητα, καθώς χαρακτηρίζεται από υψηλές επενδύσεις ανά εργαζόμενο και προσφέρει θέσεις εργασίας υψηλής αξίας, το σχετικό μέγεθος της είναι μικρό. Υπολείπεται σημαντικά του μέσου όρου της Ευρώπης, όταν μάλιστα η ανάπτυξη της βιομηχανίας τίθεται συνολικά ως στρατηγικός στόχος από την Ευρωπαϊκή πολιτική. Το κενό πρέπει να καλυφθεί το συντομότερο και, δεδομένων των προβλημάτων που υφίστανται για αδειοδοτήσεις, ο ρόλος των οργανωμένων περιοχών για υποδοχές είναι κρίσιμος.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. κ. Αθανάσιος Ψαθάς αναφέρθηκε ιδιαίτερα «στη σημασία που έχει για το περιβάλλον η εγκατάσταση της βιομηχανίας σε οργανωμένους χώρους, που έχουν τις κατάλληλες υποδομές για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών κινδύνων». Μάλιστα, τόνισε ότι «η ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών για τη σωστή λειτουργία της βιομηχανίας και της μεταποίησης είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, κυρίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, που δεν έχουν οι ίδιες τη δυνατότητα να κάνουν τις συχνά μεγάλες επενδύσεις που απαιτούνται για τον περιορισμό του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος, όπως προβλέπεται στην περιβαλλοντική νομοθεσία».

Ο κ. Άγγελος Τσακανίκας, Επιστημονικός Σύμβουλος ΙΟΒΕ και Αναπληρωτής Καθηγητής ΕΜΠ, παρουσιάζοντας τη μελέτη, επισήμανε ότι η νέα βιομηχανική πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει ως βασικούς άξονες την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, την αναζωογόνηση των περιφερειών και τη χρήση των καλύτερων τεχνολογιών για τη δημιουργία μιας έξυπνης, καθαρής και καινοτόμου βιομηχανίας. Ειδικά σε χώρες, όπως η Ελλάδα, που προσπαθούν να επανασχεδιάσουν τη βιομηχανική τους πολιτική, οι οργανωμένοι υποδοχείς μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη αυτών των στόχων καθώς συγκεντρώνουν συγκεκριμένα πλεονεκτήματα αποδοτικότερης λειτουργίας και αποτελεσματικότερης συμβολής τους σε επιμέρους περιβαλλοντικούς στόχους.

Τα κύρια σημεία της μελέτης είναι τα ακόλουθα:

Ρυθμιστικό πλαίσιο

Οι χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης στην Ελλάδα, η διάσπαρτη δόμηση και η έλλειψη ολοκληρωμένου χωρικού σχεδιασμού, αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την ενίσχυση και προσέλκυση επενδύσεων, ειδικά στον τομέα της βιομηχανίας. Μια σειρά από νομοθετικές παρεμβάσεις έχουν θεσπιστεί την τελευταία οκταετία στην κατεύθυνση της απλοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης, αλλά και στο ευρύτερο πλαίσιο ρύθμισης της λειτουργίας των οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας (ΟΥΜΕΔ). Στις περισσότερες περιπτώσεις, το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο προσπαθεί να δώσει κίνητρα για τη δημιουργία νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων μέσα σε οργανωμένες δομές, να προωθήσει έναν

ολοκληρωμένο χωρικό σχεδιασμό λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και να επιλύσει χρόνια προβλήματα στην αγορά των ΟΥΜΕΔ.

Ατέλειες αγοράς ΟΥΜΕΔ

Η εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων εντός ΟΥΜΕΔ φέρει σημαντικά πλεονεκτήματα, καθώς η προς εγκατάσταση επιχείρηση αποφεύγει όλες τις διαδικασίες αδειοδότησης. Ωστόσο, παρά την ιδιαίτερη σημασία και τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την ύπαρξη ΟΥΜΕΔ και την εγκατάσταση σε αυτούς παραγωγικών μονάδων, φαίνεται ότι εμμένουν ορισμένες θεσμικές αστοχίες που επιβαρύνουν τη διαχείριση και λειτουργία των ΟΥΜΕΔ.

Σημαντική ατέλεια θεωρείται η διάσπαρτη δόμηση βιομηχανικών μονάδων η οποία προκαλεί θέματα ανταγωνισμού μεταξύ των εγκατεστημένων και μη επιχειρήσεων, κυρίως λόγω του τιμολογούμενου κόστους που υφίστανται οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις. Επίσης, σημαντικό είναι το φαινόμενο του «free riding» των επιχειρήσεων, καθώς αρκετές επιχειρήσεις, ενώ λειτουργούν εντός ΟΥΜΕΔ, δεν ακολουθούν τους όρους του Κανονισμού Λειτουργίας, με αποτέλεσμα υψηλό κόστος διαχείρισης και πολύχρονη δικαστική αντιδικία.

Διεθνής εμπειρία

Στη μελέτη αξιολογείται η διεθνής εμπειρία που δείχνει την αξία της ανάπτυξης των οργανωμένων βιομηχανικών περιοχών και της παροχής σύγχρονων υπηρεσιών σε ένα ανεπτυγμένο δίκτυο υποδομών. Τα βιομηχανικά πάρκα θεωρούνται κομβικά αναπτυξιακά εργαλεία, ειδικά σε χώρες με βαρύνουσα μεταποίηση, καθώς οι οργανωμένοι υποδοχείς μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στην επίτευξη περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων. Αυτό που ξεχωρίζει στα περισσότερα επιτυχημένα και σύγχρονα πάρκα, είναι η ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των εγκατεστημένων επιχειρήσεων, η σύνδεσή τους με ερευνητικά κέντρα και εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθώς και η προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος. Τα τελευταία χρόνια κλιμακώνεται και η ανάπτυξη των οικολογικών βιομηχανικών πάρκων που έχουν ως στόχο τη **βιομηχανική συμβίωση**, δηλαδή τη συνεργασία, μέσω ανταλλαγής υπηρεσιών και προϊόντων και της κοινής διαχείρισης ενέργειας, υδάτων και αποβλήτων, μεταξύ των βιομηχανικών μονάδων, με στόχο το συλλογικό όφελος και την προστασία του περιβάλλοντος.

Οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ

Στη μελέτη χαρτογραφήθηκαν οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις στις 25 ΒΙΠΕ που διαχειρίζεται η ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ, οι οποίες εκτιμώνται περί τις 2.300. Εκτιμήθηκε ότι στις ΒΙΠΕ εργάζονται περίπου 36 χιλ. άτομα. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της απασχόλησης (37%) καταγράφεται στις ΒΙ.ΠΕ. της Κεντρικής Μακεδονίας, και ακολουθούν η Ανατολική Μακεδονία, η Θράκη και η Κρήτη με 16,2%

και 14,4%, αντίστοιχα. Το σύνολο του κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται εντός των εγκατεστημένων μονάδων στις ΒΙ.ΠΕ. εκτιμήθηκε στα **€7,5 δισεκ.**, εκ των οποίων το 35% περίπου σε ΒΙ.ΠΕ. της Κεντρικής Μακεδονίας και το 15% στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Στη μελέτη προσδιορίστηκαν αναλυτικά τόσο οι άμεσες επιδράσεις της δραστηριότητας εντός των ΒΙ.ΠΕ. στην ελληνική οικονομία, όσο και οι επακόλουθες επιδράσεις της δραστηριότητας αυτών, που προκύπτουν λόγω τόνωσης της οικονομικής δραστηριότητας κατά μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας. Το συνολικό οικονομικό αποτύπωμα της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ., σε όρους ετήσιας ακαθάριστης αξίας παραγωγής, υπολογίστηκε στα €17,5 δισεκ., ενώ η συνολική επίδραση της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ. στο ΑΕΠ της χώρας ανέρχεται σε €9,7 δισεκ. Για κάθε €1 προστιθέμενης αξίας που παράγεται από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ΒΙ.ΠΕ., η συνολική προστιθέμενη αξία στην ελληνική οικονομία αυξάνεται κατά €3. Επιπλέον, η συνολική συνεισφορά των παραγωγικών μονάδων στις ΒΙ.ΠΕ. στην απασχόληση, λαμβανομένων υπόψη των έμμεσων και των προκαλούμενων επιδράσεων, φθάνει τις **236 χιλ. θέσεις απασχόλησης**, δηλαδή σε περισσότερο από το 5,9% της απασχόλησης στην Ελλάδα.

Η δραστηριότητα στις βιομηχανικές περιοχές της ΕΤΒΑ συνεισφέρει άμεσα και στα δημόσια έσοδα, με την πληρωμή κάθε είδους φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, συνολικού ύψους €770 εκατ., ενώ η συνολική επίδραση του τομέα στα δημόσια έσοδα ανήλθε σε €2,6 δισεκ. Αξιοσημείωτο είναι το ύψος του κοινωνικού προϊόντος της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ., το οποίο περιλαμβάνει αμοιβές εργαζομένων, συνεισφορά στα δημόσια έσοδα και συνεισφορά στο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου. Το άμεσο κοινωνικό προϊόν της δραστηριότητας στις ΒΙ.ΠΕ. φτάνει τα €1,7 δισεκ., ενώ η συνολική συμβολή των παραγωγικών μονάδων στις ΒΙ.ΠΕ. στην παραγωγή κοινωνικού προϊόντος προσεγγίζει τα €5,5 δισεκ.

Σε περιφερειακό επίπεδο, η δραστηριότητα στις βιομηχανικές περιοχές της ΕΤΒΑ έχει ισχυρό οικονομικό αντίκτυπο στις περιφέρειες της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, της Ηπείρου και της Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ έχει επίσης σημαντική συμβολή στις τοπικές οικονομίες της Κρήτης και της Δυτικής Ελλάδας.

Προτάσεις πολιτικής

Σημαντικά θέματα διευθετούνται με τον νέο νόμο για τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων ΟΥΜΕΔ, αλλά και την παροχή κινήτρων για την μετεγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων σε αυτούς. Υπάρχουν όμως ακόμα σημαντικές δυνατότητες βελτίωσης του σχετικού θεσμικού πλαισίου. Ενδεικτικά, μπορούν να αναφερθούν:

- Δυνατότητα ανακήρυξης μεμονωμένων μεγάλων βιομηχανικών συγκροτημάτων και επιχειρηματικών συγκεντρώσεων (όπως π.χ. 3PLs) ως επιχειρηματικών πάρκων

- Επιδοτήσεις στον φορέα ανάπτυξης και διαχείρισης των ΟΥΜΕΔ για τη συντήρηση και την αναβάθμιση υποδομών, και την παροχή υπηρεσιών
- Εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων πάρκων, παράλληλα με τη δημιουργία των αναγκαίων υποστηρικτικών υποδομών και τη δημιουργία δικτύων
- Εξυγίανση των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, με δημιουργία υποστηρικτικών υποδομών και δικτύων

Αναφορικά με τα κίνητρα εγκατάστασης ή μετεγκατάστασης βιομηχανικών μονάδων σε οργανωμένες περιοχές, αυτά θα μπορούσαν να αφορούν:

- Επιδοτήσεις επιχειρήσεων για να καλύψουν το κόστος μετεγκατάστασης σε ΟΥΜΕΔ,
- Φορολογικά κίνητρα χρηματοδοτικής μόχλευσης
- Διάθεση ευέλικτων χρηματοδοτικών μηχανισμών για υλοποίηση νέων επενδύσεων σε παραγωγικές μονάδες εντός ΒΙ.ΠΕ.

Ωστόσο, προκειμένου μια εταιρεία διαχείρισης ΟΥΜΕΔ να προσελκύσει νέες βιομηχανικές μονάδες, δεν αρκεί να εστιάσει στην ανάδειξη όλων των πλεονεκτημάτων εγκατάστασης. Χρειάζεται ταυτόχρονα η ανάληψη πρωτοβουλιών που θα εκσυγχρονίζουν τον ρόλο των βιομηχανικών περιοχών, θα προσφέρουν νέες υπηρεσίες και θα ενισχύουν δράσεις ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας, και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Το πλήρες κείμενο της μελέτης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του IOBE (www.iobe.gr)._